

Közérdekű tanácskozás

Hogyan vált be a társadalmi ösztöndíj-rendszer?

A Dél-Magyarország szerkesztője újabb közérdekű tanácskozását rendezte meg pénteken este az Újszínház MSZBT klubban: »Hogyan vált be a társadalmi ösztöndíj-rendszer?« — címmel. A tanácskozásban résztvevő üzemek és intézmények képviselői, valamint a társadalmi ösztöndíjasok hozzászólásával sokoldalú elemzést adtak a két évvel ezelőtt létesült társadalmi ösztöndíj jól bevált tartalmáról és rendszeréről. A DÁV fiatal mérnökei — Bácskai László, Tömörkényi Gusztáv és Fejér Levente — volt üzemek ösztöndíjasok arról a fokozott felelősségről beszéltek, amely egyetemi hallgató korukban kialakult bennük az ösztöndíjat adó üzem dolgozóit iránt, akik szeretettel és féltő gondokkal kísérték útjukat tanulmányaikban.

Az egyén és a közösség hasznára

A DÁV vezetői és dolgozói ugyanis a társadalmi ösztöndíj-rendszer kezdete előtt jóval korábban felismerték annak szükségességét, hogy leendő mérnökeiket a munkásszályhoz hű, jó képességű és felkészült egyetemi hallgatók sorából válogassák olyformán, hogy tanulmányaik sikerét, napi gondjaik eloszlását anyagiakkal segítsék. Az így létrejött kötelezettség-vállalás egyaránt javára vált a társadalomnak és az egyéneknek. A három fiatal mérnök azt fejtette, hogy nagyon hasznos lett volna, ha üzemük speciális problémáival már az egyetem padjaiban megismerkedhetek volna. Az üzem vezetői a jövőben erre biztosan gondolnak majd, egyrészt úgy, hogy ösztöndíjasok nyári kötelező gyakorlatukat saját üzemükben töltsék, másrészt, hogy az elkészítendő diplomamunka témáját is az egyetemre küldő üzem adja ösztöndíjasának, esetleges speciális problémák megoldására. Az egyetemi érdeklődés és a vállalati problémák ilyenformán jobban találkoznak.

A többség beváltotta a reményeket

Keveset foglalkoznak ösztöndíjasokkal az üzemek és az intézmények — mondotta Gruber László, a Szegedi Tudományegyetem képviselője. Sokszor a formalitásnál is kevesebbet törődik ösztöndíjasával egy-egy üzem és intézmény, s ez már a kezdet kezdetén is megnyilvánult, amikor nem mindig kerültük tekintettel a választottak ki ösztöndíjasukat. Tetőtől talpig nézzék meg a küldő szervek, hogy a kívánt követelményeknek megfelelően a munkásszály és a parasztság fiai közül azok kapják-e meg a támogatást, akik valóban megérdemlik: képesség, emberi magatartás, tanulmányi eredmény és kötelességvállalás alapján, s nem utolsósorban a szociális megítélés szerint. A társadalmi ösztöndíjasok túlnyomó többsége beváltotta és beváltja az egyetemi tanulmányok során a hozzá fűzött reményeket minden tekintetben.

Vannak azonban, akik visszaélnék küldő üzemük munkásainak, parasztjainak bizalmával. A Szegedi Tudományegyetem éppen ezért a felévi vizsgák után, februárban ankétára hívja meg valamennyi társadalmi ösztöndíjas üzemének, intézményének képviselőit és javaslatot tesz arra, hogy kiltől vonják meg részben, vagy egészben a társadalmi ösztöndíjat, amelyre egyesek méltatlanul bizonnyultak. A Szegedi Tudományegyetemnek ez a társadalmi ösztöndíjra nagyobb felelősségre érvesszi azoknak az üzemeknek és intézményeknek a vezetőit, akik eddig egyáltalán

nem, vagy csak kevésbé törődtek ösztöndíjasukkal, csak éppen annyira, hogy annak idején megküldték számukra az ösztöndíjat. Hogy azonban hogyan halad tanulmányaiban, emberi magatartása fejlődésében, esetleg milyen problémákkal küzd az ösztöndíjas? — az már kevésbé érdekli egyes üzemek vezetőit, vagy e törődésre kijelölt személyeket.

Milyen talajra hullik az áldozat?

Nem mindegy pedig, hogy a munkások reménye, s nem utolsósorban áldozatvállalása milyen talajra hull az illető ösztöndíjas személyében. Aki anyagilag nem szorul rá, ne kapjon társadalmi ösztöndíjat semmilyen összeköttetés és érdemek alapján — fejtette Mohos Dénes orvosegyetemi hallgató, a MÁV ösztöndíjasa. Nem kis felháborodást váltott ki munkás- és parasztszámítású egyetemi hallgatók körében az — mondotta —, hogy a gyulai városi tanács főorvosa fiának ítélt meg társadalmi ösztöndíjat és ma is kapja, holott a főorvos fia erre egyáltalán nem szorul rá.

Tanácskozásunkon az előbbihez hasonló példák is hangzottak el, többek között, hogy egyes termelőszövetkezetek más megyékből öt ügyvéd fiának ítélték meg társadalmi ösztöndíjat. A munkás-paraszt kormány pedig határozottan kimondja, hogy csak munkás- és parasztfiatalok részesülhetnek társadalmi ösztöndíjban.

Mohos Dénes egyetemi hallgató és sokak példája bizonyította tanácskozásunkon, hogy egy-egy üzemek, vállalatnál a munkások mennyire figyelemmel kísérik ösztöndíjasuk útját. Időnként személyesen megkérdezik az ösztöndíjast, — akit ők küldtek tanulni és utána vissza is várják közejük —, szeretettel körülveszik, hogy élete sorsáról, tanulmányairól halljanak, hogy meggyőződjenek arról: tényleg közülük való-e, az maradt-e és az fog-e maradni.

Mint saját gyermekükkel

Ezért nagyszerű a Szegedi Kenderfonógyár vezetőinek és dolgozóinak példája, akik három Szegeden és három Budapesten tanuló ösztöndíjasukkal úgy bántak, mint a saját gyermekekkel. Erről a messzenem gondoskodásról beszélt Szabados Mária technikum tanuló, akinek apja, anyja a Szegedi Kenderfonógyár dolgozója, s ő maga is ott akar majd dolgozni iskoláinak elvégzése után. Bódi Lajos, a Szegedi Kenderfonógyár képviselője pedig arról beszélt: nem volt rá példa eddig, hogy üzem bármely ösztöndíjasával ne törődtek volna, ha bármilyen problémája volt. Ugyanolyan szeretettel — s ha kell, szülői szigorral is! — bántak velük, mint annak idején azokkal a munkásaikkal, akik elemi iskolai végzettséggel vágtak neki a különböző iskoláknak, egyetemeknek, s ma már mérnökök, üzemvezetők, a munkássz-

tály képzett és hű szakemberei.

A városi tanács ösztöndíjasai ugyancsak teljes létszámban képviselték küldő intézményüket, de ott volt Turay Géza, a művelődésügyi osztály vezetője is, aki hosszasan beszélt az ankét résztvevőinek a Horthy-rendszer osztálypolitikájáról, amely kizárólag a burzsoáz rend agyondédelgetett csemetéit részesítette előnyben az egyetemeken és főiskolákon, a munkások és a parasztok gyermekei pedig még csak szóba sem jöttek.

A munkások és parasztok gyermekeivel, fiainkkal és lányainkkal most mi is úgy törődünk, igenis, hogy az övéké az első és az is marad, csak hogy ezt nagyon becsüljük meg. A társadalmi ösztöndíjat alapító üzemek és intézmények is ennek a megbecsülésnek a tartalmában foglalkozzanak ösztöndíjasukkal. Hogy lehetne például közömbös, hogy a meghívás ellenére a Csongrád megyei Építőipari Vállalat egyetlen képviselője sem volt jelen a nagyfontosságú tanácskozásunkon, ösztöndíjasai pedig ugyanakkor teljes létszámban megjelentek. El is mondták, hogy a vállalat párttitkárát még nem látták, az igazgatót is csak akkor, amikor megítélték nekik az ösztöndíjat, s egyáltalán senki sem foglalkozik velük, csak technikumuk és a vállalat levelez egymással — hivatalból.

Nemcsak pénz dolga

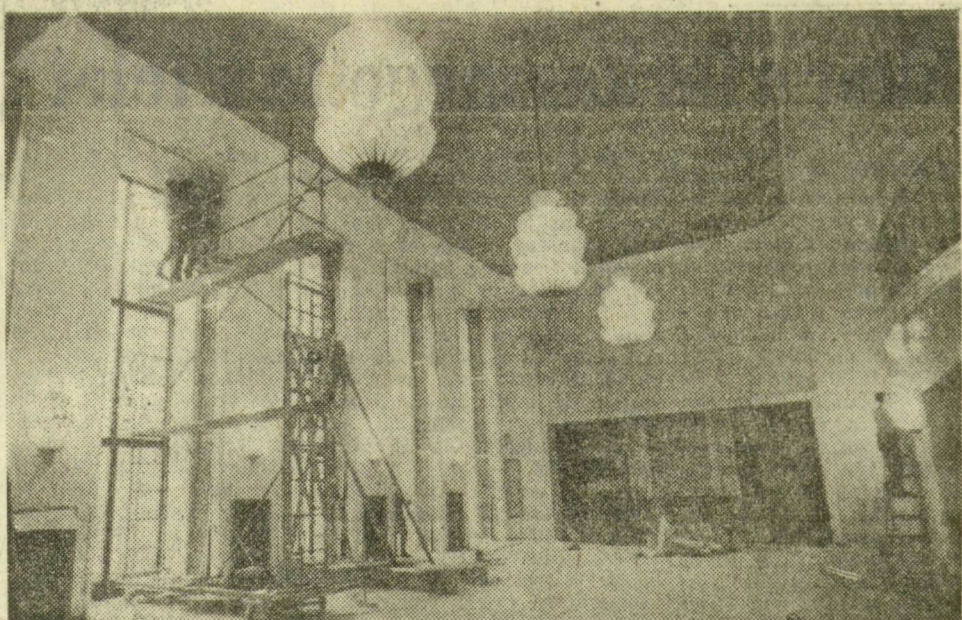
Ebben a »kapcsolatban« sok vállalat magára ismerhet. Azzal ugyanis nem tettek meg mindent, hogy megítélték a társadalmi ösztöndíjat. Az csak az első és nem is akármilyen lépés volt, amit követnie kell a többinek mindaddig, amíg az illető ösztöndíjas teljes jogú dolgozója nem lesz a vállalatnak, intézménynek — sőt még utána is foglalkozni kell a volt ösztöndíjossal, hogy minden zökkenő nélkül beilleszkedhessen az üzem munkájába és a munkaskollektívákba. Az ösztöndíjasnak jó érzés, hogy már tanuló korában is oda tartozik egy nagy közösséghez, amely számírt rá, figyelemmel kíséri. Kár, hogy az újszegedi Haladás Tsz. iránt nem érzi ezt az odatartozást például Kecskeméti Sarolta tanuló, akit a tsz. pedig úgy szerepeltet, mint ösztöndíjast. Kecskeméti Sarolta azonban nem kapott a tsz.-től ez eddig egy fillért sem.

Több szegedi nagyüzemi munkának nincs ösztöndíjasa, pedig volna rá mód, csak nem élnek a lehetőségekkel. Az ankétán erről is beszéltek a résztvevők, éppen ezért közelebbről is meg kellene vizsgálni, hogy melyik üzem miért nem alapított még eddig társadalmi ösztöndíjat, holott erre vonatkozóan a munkás-paraszt kormány felhívása immár kétéves múltat tekint vissza, s nyomában szerte az országban alapítottak társadalmi ösztöndíjakat, amelyek segítségével a munkások és parasztok gyermekei zavartalanabban tanulhatnak középiskolákban, főiskolákban és egyetemeken.

Hódmezővásárhelyi korsóból isznak az angol sörözök

A Hódmezővásárhelyi Majolikagyár dísz tárgyai és használati tárgyai keresettek Nyugat-Európában. Csupán Angliában több mint egymillió forint értékű majolikátárgyat szállítanak az ide. Különösen új cikkeik egyikéből, a rücskös mázzal bevont vázából küldenek sokat a szigetszországba. Modern vonalú söröskorsókat is gyártanak külföldi megrendelésre, fekete, zöld és terakotta színben. A gyár cikkei iránti külföldi érdeklődésre jellemző, hogy az ide egymillió forint értékű használati- és dísz tárggyal többet exportálnak, mint tavaly.

MODERN SZÍNHÁZ ÉPÜLT

Budapesten, a Lenin körúton még az elenforradalom előtt lebontották az omladozó és elavult egykori kis kabarésínházat. Helyébe új, korszerű, nagyobb színház építését határozták el. A munkálatok hamarosan meg is kezdődtek, de különféle nehézségek miatt, igen elhúzódtak. Most végre mégis elkészült a színház és a pestiek örömmel állapíthatják meg, hogy megértte a várakozást. Az új épület ugyan-

is az ország egyik legkorszerűbb színházát foglalja magában. Már csak az utolsó simítások vannak hátra és a tervek szerint márciusban már elfoglalhatja helyét a közönség az első előadáson. Az illetékes szervek úgy határoztak, hogy az új színházat a Madách Színház együttesének adják át. Felvételünk a ragyogó berendezésű emeleti előcsarnokot mutatja az utolsó munkálatok közben.

Lapunk felhívása nyomán

megtalálták az ellopott gyermekkocsit

Lapunk január 7-i, szombati számában közöltük, hogy a városi rendőrkapitányság eljárást indított ismeretlen tettes ellen, aki január 6-án 16 és 17 óra között a Zrínyi utcai Zöldkereszt elől a felügyelet nélkül hagyott gyermek sportkocsit ellopta. Közöltük ezenkívül a gyermekkocsi leírását, s a városi kapitányság felhívását, hogy jelentkezzenek mindazok, akik a gyermek sportkocsi ellopásával kapcsolatban adatot tudnak szolgáltatni. A felhívás eredményteljesen érkezett, hogy ki lopta el a kocsit és hol lehet megtalálni. A helyszínre kisiető rendőrök a bejelentést igaznak találták, s e szerint Faragó Istváné Gutenberg utca 3 szám alatti lakos lopta el a gyermekkocsit. A kocsit visszaadták jogos tulajdonosának, Faragóné ellen pedig eljárást indítottak.

Könyvelési tanfolyam tsz-tagok részére

A Csongrád megyei tanács március elején a termelőszövetkezetek megszilárdítása érdekében 5 hónapos alapfokú kettős könyvelési tanfolyamot indít. Málkón, mert vannak olyan tsz-tagok, akik a könyvelőknek rendelkeznek, vagy valamilyen könyvelési tanfolyamot végeztek. A felvételhez szükséges a termelőszövetkezet vezetőségének javaslata. A tanfolyam után a hallgatók kötelesek 2 évig a termelőszövetkezetben dolgozni.

Széleskörü közvéleménykutatás a jobb vasúti menetrend kialakításáért

A menetrendkönyv szerkesztése rendkívül bonyolult és sokrétű munka, mert rengeteg kívánságot, észrevételt, jogos kérést, érdeket kell figyelembe venni. Ezekben a napokban és hetekben a MÁV széleskörű közvéleménykutatást rendez. Az ország különböző részein — megyeszékhelyeken és sok járási székhelyen — az érdekeltektől vidéki MÁV-igazgató-ságok bevonásával értekezéseket tart. Ezekben a tanács-

kozásokon a megyei, járási tanácsok a környékbeli nagy vállalatok, intézmények képviselői, sőt az iskolák küldöttei, állami gazdaságok és nagy termelőszövetkezetek megbízottai tájékoztatják a vasutat, hol jelentkeznek újabb igények, hogyan szeretnék az utasok változtatni egy-egy vonat érkezésének, illetve indításának idejét. Elemzik a MÁV-hoz beérkező írásbeli bejelentéseket, kéréseket is.

Az értekezletek anyagát még január végén, február elején feldolgozzák és amennyiben erre mód kínálkozik, a menetrend szerkesztésben érvényesítik.

A MÁV az új menetrendet május 28-án, nulla órakor lépteti életbe. Addigra megjelenik a menetrendkönyv, mégpedig tekintettel a korábban tapasztalt nagy érdeklődésre, a múlt évi százezres példány helyett 110 ezer példányban. Külön kiadják a balatoni menetrendet, s azt a füzetcskét, mely feltünteti, mikor és honnan érkeznek vonatok a pesti pályaudvarokról, illetve mikor és honnan indulnak vonatok Budapestől vidékre. (MTI)

Kilenc darab négytalálatos lottószelvény

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztató közleménye szerint a második játékhétre beérkezett 4 millió 333 025 lottószelvény között öt találatos nem volt. Négy találatot kilenc szelvényen értek el és ezeket egyenként 361 085 forintot fizetnek. A háromtalálatos szelvények száma 1748, nyereleményük 929 forint. Kéttalálatos szelvény 66 669 volt, ezeknek nyereleménye 24,30 forint. (MTI)

Négy kislány...

Nem hinném, ha nem láttam volna tegnap délután Mórhalmon a következő epizódot. A község fő útjainál épült meg a földművelőszövetkezet izlésesen berendezett, kellemes hangulatú kis cukrászdája. Délután három óra körül, fekete tenkét szürcsölgettük a sarokban. Egyszerre csak nyílik az ajtó és négy háttáskás, piros kópú kislány lépett libasorban. Körülálltak a pultot és felvették komolyan a kérdést, hogy »mibe kerül egy kis málna?«

Az elárulító kisasszony felnőttekhez mért udvariassággal közölte az árat, mire a négy kicsi megrendelte a négy pohár málnát és a legtermészetesebb járatossággal helyet foglaltak középen, az egyik terített asztal körül. Néhány percnyi várakozás

— Második osztályosok vagyunk — felelték önértékesen.

Nem hittem el, ezért megegyezően megkérdeztem. De megerősítették előző állításukat.

Na kérem, mit szólnak ehhez? Mert én nem tudtam szólni, legfeljebb annyit mondtam, hogy:

— Jó málnázást kívánok, gyerekek — és kiléptem az ajtón.

A úton tündötem el azon, hogy a papa meg a mama talán még nem járt az eszresszős cukrászdában, de a másodikos kislányok már itt isszák meg vacsora előtt málnájukat. Talán öt-hat év múlva már ebéd után szimpla feketéjüket fogyasztják a mórhalmi presszóban. De a kezdés talán mégis korai! Ugye így van, kedves szülők?

S. R.